Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento
Piazza Dante 15, 38122 Trento
Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615
uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 1287 del 09/05/2023

Traduzione in cimbro

"Window to the sun", est dar Euregio hatt soin ufitzièll musìk

A geschenkh von Land Tirol vor di 25 djar von Euregio Tiról-Südtiról-Trentino, pinn zil vürzovüara durch dar musìk di mittarbat übar di natzionàln grentzan: di musìk von Euregio geschribet vor an orkestra vo plasstrumentn iz est a realtà un mearar baz 500 musìk bånde vodar Euroredjong un tausankhtar musitzistn von musìk schualn bartn mang faivan a melodì vor alle gelaich in di kamöüschaft un in di stattn in hèrtz vodar Euròpa. Di musìk bart khemmen ufitzièll gefift vor da earst bòtta vodar Sinfonik Orkèstra vo plasstrumentn vodar tiroler bånda vo Wilten in okasiong von vairta von Euregio bodase bart haltn atz Ala atz 13 von madjo antånto dar eröffnung zerimonie in Platz San Giovanni.
Di idea vonan Euregio Tiról-Südtiról-Trentino iz gebortet ’z djar 1998, pinn zil vürzovüara di mittarbat übar di grentzan un stercharn da kulturàl identitét von pürgar von drai lentar: zbisnen alln in kulturàln esperientzan boda soin khent gemacht in dise 25 djar hatta gemenglt a musìk, an idea boda sa dar vorgånnate haupslåntmånn von Tiról, Günther Platter hatt starch geschupft un boda est iz khent gemacht ankunto in internatzionàl gekhennate musitzìst Thomas Doss. In di kompositziong "Window to the sun", dar musitzìst hatt geböllt zoang da starch pintom bodada iz zbisnen in drai lentar von Euregio, legante panåndar gehöara von drai folk musìk boda darkhennen aniaglaz von drai lentar; La Montanara" vor in Trentino, "Wohl ist die Welt so groß und weit“ vor in Südtiról un "Das Schönste auf der Welt“ vor in Tiról.

Dar Thomas Doss iz gebortet ’z djar 1966 atz Linz un hatt studjart in Konservatorio Bruckner diplomarantese in faif, kompositziong un orkèstra direktziong dena izzar no gånt vür zo studjara in Mozarteum vo Saltzburg, in di Musìk Universitét vo Viena un in Konservatorio vo Maastricht. ’Z djar 1987 hattar gebunnt in konkors vor Orkestra Direktziong vodar “Wiener Kammerorchester” un ’z djar darnå hattar ågeheft azpe direktor in “Konzerthaus vo Viena”. Vo 23 djar izzar khent ågestèllt vodar Sinfonische Statt Orkestra Quedlinburg azpe dar djüngarste orkestra direktor von Taütschlånt. Soi arbat haltet inn opere lirike, orkestral musìk, khåmmar musìk, kòre un musike vor solistn un apze kompositor vor da sinfonische orkestra vo plasstrumentn, dar Doss iz ummdar von musitzistn boda khint mearar gespilt in di bèlt. Profesór vo direktziong vo orkèstra in Konservatorio Claudio Monteverdi vo Poatzan von djar 2011 sin ’z djar 2016 dar Doss nimp toal in ettlane djurian vo konkorse.

Da statt bånda vo Wilten nimp in nåm von eltarste stattviartl vo Innsbruck bodase vinnt in sud vodar statt untar in Berginsel, raich pitt stòrdja un traditziongen. Di bånda iz khent augelekk ’z djar 1650 – an earstn iz gest lai a ummana von vil bånde vo khirch boda soin khent augelekk in di sèlln zaitn. Aftn funeràl von Andreas Hofer soinda gest lai 13 musitzistn, haüt soindara schiar 65 alle musìk pegaistar. Dòpo in zboate bèltkriage, di bånda iz vil gekreschart pinn direktor Sepp Tanzer, bodase hatt gemacht khennen in gåntz Österraich un in auzlånt un hatze gemacht khemmen an sinfonische orkèstra vo plasstrumentn. Pinn Kapellmeister Michael Stern, Hans Toifl, Peter Kostner un Raimund Walder, boda vüart di "Wiltener" von djar 2020 vort, di statt bånda iz khent a baispl vor di österraichege musìk vor plasstrumentn. Darzuar zo

faifa in di khirchan vor di miss un auz, dar kontzèrt von långez ("Wilten Festival") un di “Feuerwerk vo musìk vor plasstrumentn” boda khint gemacht auz di earstn von djar soinz di hauppünkt vo dissaarn groaz sinfonege orkèstra vo plasstrumentn.

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(cdt)